



arbetsmiljoverket@av.se

Regeringskansliet
Klimat- och näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Delredovisning av regeringsuppdraget - Stärka och påskynda förenklingsarbetet

Inledning

Regeringen gav i regleringsbrevet för budgetåret 2024 Arbetsmiljöverket i uppdrag att årligen i en särskild rapport till Regeringskansliet (Klimat- och näringsdepartementet) redovisa vilka förenklingsåtgärder för företag som myndigheten har vidtagit och planerar, vilka hinder och möjligheter som finns i myndighetens förenklingsarbete, samt vilka effekter som vidtagna och planerade förenklingsåtgärder bedöms ha för företagen. I uppdraget ingår att rapportera om arbetet med regelförenklningar och processer för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt förbättra bemötande och service gentemot företagen. Uppdraget ska slutredovisas 15 mars 2026.

Detta är Arbetsmiljöverkets första redovisning av uppdraget. I redovisningen redogörs endast övergripande om det förenklingsarbete som är kopplat till regelförenkling. För mer ingående redovisning av regelförenklingsarbetet hänvisar vi till delredovisningen för regeringsuppdraget att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag¹.

Det görs ingen skillnad mellan företagsformer eller mellan offentliga och privata arbetsgivare i Arbetsmiljöverkets föreskrifter eller vid tillsyn. Det samma gäller även delvis för dem som arbetar för gemensam räkning samt för ensamföretagare och familjeföretag. Framledes kommer rapporten därför att hänvisa till arbetsgivare, avseende såväl privata och offentliga företag som organisationer.

¹ Dnr 2024/041638 delredovisning av förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag



Arbetsmiljöverkets arbete med att förenkla för företag och organisationer är på flera sätt integrerat i den ordinarie verksamheten på myndigheten. Med anledning av uppdraget är det nu även specificerat i myndighetens verksamhetsplanering. I övrigt beskrivs hur förenklingsarbetet är integrerat i verksamheten i de olika avsnitten nedan.

Arbetsmiljöverkets regelarbete

Arbetsmiljöverkets bemyndigande att meddela föreskrifter enligt arbetsmiljö-, arbetstids- och produktlagstiftningen framgår av 4 kap. arbetsmiljölagen (1977:1160), 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) och 1 § arbetstidsförordningen (1982:901). Arbetsmiljöverkets författningsarbete, inklusive regelförnyelsearbetet som finns beskrivet nedan, har genomförts enligt de vedertagna principer för regelgivning som framgår av Myndigheternas föreskrifter, Ds 1998:43. Viktiga utgångspunkter i föreskriftsarbetet är att säkra att våra regler är utformade i enlighet med proportionalitetsprincipen och försiktighetsprincipen, att vi hindrar onödiga regler och onödiga administrativa bördor samt att reglerna är rättssäkra, bland annat genom att föreskrifterna är begripliga och konsekventa.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter genomför ungefär 30 olika EU-direktiv på arbetsmiljö- och produktområdet. Inom större delen av produktområdet är produktreglerna harmoniserade vilket innebär att ett enskilt EU-land inte får införa strängare regler. Framöver kommer även direkt tillämpliga förordningar i vissa fall att ersätta direktiv på produktområdet. En direkt tillämplig EU-förordning medger inte någon nationell anpassning av bestämmelsens innebörd vilket försvårar möjligheten att bedriva ett förenklingsarbete. Även om arbetsmiljölagstiftningen på EU-nivå är minimilagstiftning är EU-lagstiftningen omfattande med en mycket detaljerad lägstanivå, vilket också sätter tydliga gränser för förenkling av vår egen lagstiftning.

Regelförnyelse

Arbetsmiljöverket har sedan 2016 arbetat med översyn och bearbetning av våra föreskrifter i syfte att underlätta för arbetsgivare och tillverkare att skapa säkra och hälsosamma arbetsplatser. Förenklingen i vårt regelförnyelsearbete handlar om att göra det lättare att hitta, förstå och använda våra regler. Regelförnyelsearbetet är en del av Arbetsmiljöverkets arbete för att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet, som är Arbetsmiljöverkets vision.



Målet med regelförnyelsearbetet är att Arbetsmiljöverkets intressenter upplever regelverket som tillgängligt, tydligt och relevant utifrån risker i det föränderliga arbetslivet och att kommunikationen om reglerna underlättar för målgrupperna och ger dem stöd att skapa en god arbetsmiljö utifrån sin egen situation.

I regelförnyelsen har vi arbetat med regler och regelvård, kommunikation och stöd samt digitalisering av regler och stöd. Detta beskrivs närmare nedan.

Regler och regelvård

De cirka 2 300 paragraferna som fanns i våra tidigare 67 författningar har sorterats in i 15 nya författningar och minskat till cirka 1900 paragrafer. Föreskrifterna har fått en ny logisk struktur för att göra det lättare för användarna att förstå vilka regler som gäller för vem. Reglerna har även språkgranskats. Tidigare allmänna råd som bedömts inte uppfylla kraven för att vara allmänna råd samt onödiga dubbelregleringar har tagits bort. Som exempel har de allmänna kraven på undersökning och riskbedömning som fanns i de flesta föreskrifter nu samlats i ett kapitel om systematiskt arbetsmiljöarbete, med preciseringar av det systematiska arbetsmiljöarbetet kopplat till de särskilda riskerna, som buller, kemikalier med flera. Samma skyddsnivå som gällde i den tidigare föreskriftsstrukturen, ska som huvudprincip gälla i den nya regelstrukturen.

Behovsundersökningar har gjorts för att i så stor utsträckning som möjligt målgruppsanpassa reglerna, och därigenom även göra det enklare för alla företag, inklusive små- och mikroföretag,² att göra rätt. Förslagen till föreskrifter har remitterats externt vid två tillfällen. Arbetsmarknadens parter har därutöver varit involverade genom ett stort antal möten, där de getts möjlighet att ge återkoppling och ställa frågor kring den nya regelstrukturen.

I samband med regelförnyelsen har föreskrifterna om byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3) ändrats även innehållsmässigt och ersatts av föreskrifterna om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter (AFS 2023:3). Byggsektorn präglas av många små aktörer, underentreprenörer i flera led, samt hög risk för arbetsrelaterad ohälsa och olyckor. Reglerna gäller när byggprojekt planeras, projekteras och utförs, och med de nya föreskrifterna blir ansvaret och uppgifterna för

² Småföretag har 10–49 anställda. Mikroföretag har färre än 10 anställda och inkluderar ensamföretagare.



arbetsmiljöarbetet i ett byggnads- eller anläggningsprojekt tydligare och lättare att ta till sig. Det blir tydligare vem som ska göra vad, vilket underlättar det tidiga samarbetet i projektering och produktion, och det ska bidra till att förebygga olyckor och ohälsa.

De nya föreskrifterna beslutades den 15 september 2023 och trädde i kraft den 1 januari 2025.

Kommunikation och stöd kopplat till regelförnyelsen

På Arbetsbetsmiljöverkets webbplats av.se har ämnessidorna uppdaterats och anpassats till den nya regelstrukturen. Bland annat har ett arbete gjorts där sådana allmänna råd som upphävts på grund av att de inte uppfyller kraven för allmänna råd, men vars innehåll fortfarande bedömts vara relevant, har ersatts av webbtexter för att underlätta för användarna att förstå reglerna. Innehållet på ämnessidorna har gått igenom och strukturerats så att våra ämnessidor är uppdaterade och har ett mer enhetligt utseende.

I samband med framtagandet av stödmaterialet lät Arbetsmiljöverket 2020 genomföra en intervjuundersökning bland mikroföretag, för att kartlägga deras inställningar och utmaningar kopplat till arbetsmiljöarbete och Arbetsmiljöverket. Resultaten av denna undersökning har varit ett viktigt underlag i arbetet med stödjande material, samt i arbetet med hur Arbetsmiljöverket bättre kan nå ut till denna målgrupp med information om vad som gäller för just dem.

Kommunikationsåtgärderna kopplade till regelförnyelseprojektet har i ett första skede riktats till de som känner till vårt tidigare regelverk, med fokus på att förklara skillnaden mellan det gamla och det nya. Från ikraftträdandet 1 januari 2025 har fokus ändrats till att enbart fokusera på den nya strukturen, där målgruppen blir de som inte har kunskap om våra tidigare föreskrifter.

Arbetsmiljöverket fortsätter att utveckla det stödjande materialet under 2025.

Vi har kommunicerat om den nya regelstrukturen genom filmer, webinarier och sociala medier. Vi har också tagit fram digitala paragrafnicklar³ för att

³ Paragrafnickel är en omvandlingstabell där man kan se vart den gamla paragrafen har tagit vägen i den nya regelstrukturen och omvänt.



förenkla övergången för arbetsgivarna samt genomfört drygt 40 presentationer om regelförnyelsen och nått ut till drygt 20 000 intressenter.

För att öka kunskapen om de nya reglerna om projektering och byggarbetsmiljösamordning har vi genomfört särskilda aktiviteter för att nå företag och organisationer samt andra berörda målgrupper, i sin roll som byggherre, projektör, byggarbetsmiljösamordnare eller tillverkare av monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar.

Vi har bland annat genomfört ett tiotal webinarier eller nätverksträffar i samverkan med olika intresseföreningar för dessa målgrupper.

Digitalisering av regler och stöd

En nyhet kopplat till regelförnyelsearbetet är att reglerna har digitaliserats. Reglerna finns nu på av.se i ett digitaliserat html-format och i responsiv design, istället för som tidigare i formatet pdf. Det gör att reglerna är sökbara och lättare tillgängliga för fler. Man kan få reglerna upplästa, förstorade och tillgängliga i till exempel mobilen. Nu finns även möjligheten för arbetsgivarna att göra egna länksamlingar av reglerna och det stödjande materialet.

Övrigt relevant regelarbete

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) har utvärderats⁴. Utvärderingen genomfördes i två delar. Den första handlade om arbetsplatsnivån - hur Arbetsmiljöverkets intressenter har uppfattat reglerna, om de har använts, eventuella utmaningar osv. Den andra delen handlade om effekter på samhällsnivån. Utvärderingen visar bland annat att föreskrifterna togs emot väl när de kom ut men ger en varierad bild av hur de har tillämpats, och att det kan finnas svårigheter att identifiera när en organisatorisk och social risk föreligger. Det framkom även att branschspecifika verktyg skulle förenkla för företag och organisationer. Arbetsmiljöverket kommer använda resultaten till att dra lärdom och analysera hur vi kan göra det enklare för företagen att förstå och använda föreskrifterna.

Utveckling av föreskriftsprocessen

Innan regelgivning väljs som åtgärd och ett föreskriftsarbete sätts igång ska förstudier genomföras. Även en konsekvensutredning ska göras i detta skede⁵. Dessa ger också Arbetsmiljöverket ett underlag som gör det lättare att följa upp

⁴ AFS 2015:4 har införlivats i den nya regelstrukturen i 1–2 kap. Arbetsmiljöverkets föreskrifter Planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar (AFS 2023:2).
⁵ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.



föreskrifterna i ett senare skede för att se om de har träffat rätt och fått önskad effekt. Föreskriftsarbetet följer sedan föreskriftsprocessen som är Arbetsmiljöverkets interna processbeskrivning. Som en följd av myndighetens fleråriga regelförnyelsearbete behöver även föreskriftsprocessen utvecklas.

Ett viktigt fokus i utvecklandet av processen är dels att skapa en tidigare involvering av parter och intressenter och dels att skapa en bredare kompetensbas i arbetet inom myndigheten. Föreskriftsarbetet genomförs i samråd med arbetsmarknadens parter⁶. Detta både för att parterna, med sin kunskap om det som rör sig i arbetslivet, kan bidra till att föreskrifterna blir användbara och träffsäkra samt för att hålla parterna informerade om det regelarbete som pågår inom myndigheten. Genom en tidigare kartläggning av intressenternas behov, som görs i förstudien, blir även remisshanteringen enklare. Det sparar tid både för myndigheten och remissinstanserna, och det blir lättare för parter och intresseorganisationer att navigera och känna igen sig i de kommande föreskriftsförslagen.

Att samråda med arbetsmarknadens parter och andra organisationer är viktigt för Arbetsmiljöverkets verksamhet. De bidrar med erfarenheter och kunskaper om arbetsmarknadens villkor och ger oss information om hur arbetet med arbetsmiljöfrågorna fungerar i praktiken på landets arbetsplatser. De är också viktiga kanaler för att se till att vi når ut till arbetsmarknadens aktörer med vår kommunikation och våra regler. Vårt centrala samråd genomförs fyra gånger per år och vid behov har vi extrainsatta möten och möten på andra nivåer i verksamheten. I centrala samrådsgruppen ingår: Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO), Landsorganisationen Sverige (LO), Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR), Förhandlings- och samverkansrådet PTK, Svenskt näringsliv, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Arbetsgivarverket, Fremia och Sobona.

Produktregler och marknadskontroll

Inom området för produktregler arbetar Arbetsmiljöverket både med regelutveckling, standardisering och tillsyn i form av marknadskontroll. Arbetsmiljöverket gör marknadskontroll av maskiner, lyftanordningar, enkla

⁶ 5 § Förordning (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket



tryckkärl, tryckbärande anordningar, stegar, ställningar och personlig skyddsutrustning för yrkesmässigt bruk.

För att förtydliga produktregelverket och göra det mer användarvänligt, har reglerna om ej harmoniserad produktlagstiftning, som har varit utspridd i flera författningar och även blandat med krav mot arbetsgivaren, nu samlats i en författning⁷. Här har även hänvisningar till standarder uppdaterats, vilket gör det enklare för producenter och importörer att hitta och leva upp till kraven för sina produkter.

Standardiseringsarbetet

Arbetsmiljöverket arbetar aktivt med standardiseringsarbete och finns med och påverkar på EU-nivå och på internationell nivå. För företag som är tillverkare, importörer eller distributörer är det enklare att arbeta utifrån harmoniserade standarder som ger presumtion för överensstämmelse med kraven i den relevanta rättsakten. Utan harmoniserade standarder blir arbetet betydligt mer komplext och riskerar att bli dyrare för företagen. Detta bland annat, då de förenklade förfarandena för bedömning av överensstämmelse inte kan användas av tillverkarna, men också för att det blir otydligare i vilka fall produktens utformning är förenlig med de grundläggande hälso- och säkerhetskraven.

Med anledningen av samhällsutvecklingen är fler regler inom produktområdet från EU att vänta inom det kommande decenniet. Det innebär också behov av nya och reviderade standarder. Ett troligt scenario är därför att standardiseringsarbetet kommer att kräva mycket resurser. För att bättre kunna påverka och påskynda arbetet från Sveriges håll kommer vi att öka samverkan med branscherna.

Ny marknadskontrollprocess

De senaste tre åren har Arbetsmiljöverket arbetat med att utveckla en ny marknadskontrollprocess som ska vara klar under våren 2025. Den nya processen kommer leva upp till EU:s nya marknadskontrollförordning⁸, och ledord för arbetet är rättssäkerhet och effektivitet. Processen förenklas och

⁷ Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:9) om produkter – stegar, ställningar och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar

⁸ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011



skapar bättre effektivitet för myndigheten vilket gynnar tillverkare, importörer och distributörer. Ett återkommande önskemål från företagen inom produktområdet har varit att Arbetsmiljöverket genomför mer marknadskontroll för att ge en bättre fungerande inre marknad. I förlängningen av arbetet med den nya processen kommer Arbetsmiljöverket även jobba aktivt med metodutveckling på marknadskontrollområdet, i nära samråd med marknadskontrollrådet och andra marknadskontrollmyndigheter.

Behovsdrivna projekt för stöd i arbetsmiljöarbetet

Arbetsmiljöverket använder behovsdriven utveckling när vi utvecklar kommunikation och tjänster och särskilt när vi digitaliserar, det vill säga när vi utreder, utforskar och testar idéer, när vi genomför digital utveckling eller förvaltar digitala tjänster och service.

Arbetsmiljöverket har genomfört flera behovsdrivna projekt för stöd i arbetsmiljöarbetet för företag och organisationer. Syftet har varit att ta fram målgruppsanpassat stöd till arbetsgivare i vissa branscher med hög olycksfallsstatistik. Behovsundersökningar är en samskapande metod där man tar reda på användarnas behov och testar lösningar tidigt. Arbetet har tagit avstamp i flera undersökningar, bland annat där mikroföretagare är en prioriterad målgrupp eftersom den gruppen är svår att nå fram till. I undersökningarna har vi samverkat med branscherna, identifierat problem och försökt hitta lösningar till exempel genom intervjuer. Ett av projekten som genomfördes riktades till området jord och skog vilket ledde till att prototyper av stöd togs fram som sedan kunde vidareutvecklas av branschen. Andra projekt har riktats till byggherrar, projektörer och byggarbetsmiljösamordnare samt transportbranschen. Insikter från dessa projekt har bland annat tagits in i arbetet med stödjande material på Arbetsmiljöverkets webbplats [av.se](https://www.arbetsmiljoverket.se).

Arbetsmiljöverkets svarstjänst

För att skapa en enkel ingång till Arbetsmiljöverket har myndigheten en egen svarstjänst, med 14 handläggare som enbart arbetar med att svara på frågor från arbetsgivare, skyddsombud, arbetstagare och allmänheten via telefon och e-post. Telefonen är öppen varje vardag kl. 8:00–11:30, och på eftermiddagen besvaras skriftliga frågor. Handläggarna i svarstjänsten är generalister inom arbetsmiljö, vilket skapar mindre sårbarhet. Det finns dock ett flertal



områdesansvariga som har extra ansvar för, och kunskap om, vissa föreskrifter eller grupper av föreskrifter, till exempel kemi och bygg med flera.

Svarstjänsten jobbar aktivt med målgruppsanpassning i sitt bemötande för att möta frågeställare på deras nivå så att informationen är lätt att förstå. För vissa handlar det om hjälp med att hitta mer information på vår hemsida, för andra om att sätta en föreskriftstext i sitt sammanhang.

Arbetsmiljöverket har jobbat med att utveckla arbetssätten och processerna inom svarstjänsten, genom att bland annat utveckla de områdesansvarigas roller, där dessa får ett utvidgat ansvar för att ligga steget före när det gäller regeländringar och uppdaterad information genom mer fokus på proaktivt arbete. Målen för svarstjänstens verksamhet är att ge rättssäkra och begripliga svar i rätt tid, med ett gott bemötande. Målen följs sedan upp genom indikatorer. Svarstjänsten har dessutom ett aktivt lärande i vardagen genom medlyssning och systematisk feedback mellan kollegor.

Inom digitaliseringsarbetet arbetar myndigheten även med att utveckla en chatbot som är ett internt verktyg som ger bättre förutsättningar för ökad tillgänglighet och kapacitet för svarstjänsten att besvara enklare frågor.

Tillsynsverksamheten

Arbetsmiljöverket når inom tillsynsverksamheten ett stort antal företag och organisationer varje år genom information. För att säkra att vår skriftliga kommunikation med företag och organisationer är tydlig, enhetlig och begriplig arbetar vi mycket med målgrupps- och klarspråksanpassning av till exempel våra myndighetsbeslut, rapporter och annat skriftligt material. I tillsynsverktyget Ines finns klarspråksgranskade textförslag som stöd till inspektörer, så att de kan ställa juridisk korrekta krav till de brister som finns på arbetsställen. Detta görs även som en direkt följd av regelförnyelsearbetet.

Under 2024 genomförde myndigheten en samordnad tillsyn för att förbättra enhetligheten i kravställanden när det gäller föreskrifterna om organisatorisk- och social arbetsmiljö. Målet har varit att skapa en bättre tydlighet kring kraven för arbetsgivarna.



I tillsynsverksamheten sätter resurserna en tydlig gräns för hur många företag och organisationer som kan inspekteras varje år. En inspektion handlar om att kontrollera att lagstiftningen efterlevs, men det är även en viktig möjlighet för arbetsgivare och skyddsombud att få direktkontakt med Arbetsmiljöverket och t ex ställa frågor om vilka krav som gäller och vad våra regler innebär.

När vi inspekterar arbetsplatser följer inspektören framtagna rutiner⁹. Rutinerna är till för att skapa en rättssäker och enhetlig handläggning i inspektionsärenden med den statliga värdegrunden i botten. Rutinerna uppdateras löpande, senast januari 2025.

I normalfallet startar tillsynen genom att arbetsgivaren får en föravisering om inspektion. I föraviseringen finns information om syfte, hur lång tid inspektionen kan komma att ta och hur arbetsgivaren kan förbereda sig, samt kontaktuppgifter till inspektören. I rutinerna anges vidare hur inspektören ska leda inspektionen. Där framgår bland annat att arbetsgivaren bör ges utrymme att berätta om sin verksamhet och att de ges möjlighet att ta upp angelägna frågor. I bemötandet av arbetsgivaren är det viktigt att ge tydliga och korrekta uppgifter så att det inte uppstår några missförstånd.

Innan en nyanställd arbetsmiljöinspektör börjar att arbeta självständigt genomgår hen en tillsynsutbildning som pågår i 6 månader¹⁰. Utbildningen omfattar området bemötande som är integrerat i de undervisningsmoment som rör kommunikation och samtalsteknik. Syftet är att lära sig kommunicera på ett effektivt sätt med ett gott bemötande och trovärdigt omdöme. Kommunikationen i samband med inspektion finns med som en röd tråd i hela utbildningen, även i de utbildningspass som rör sakområden.

Digitalisering av Arbetsmiljöverkets processer och arbetsmetoder

Arbetsmiljöverket satsar på digitalisering och ser stora potentiella fördelar av att i större omfattning digitalisera våra metoder och processer. Vi har därför tagit fram en digitaliseringsplan, där huvudfokuset är internt, men där åtgärderna även väntas få positiva effekter externt genom t ex större tydlighet och enhetlighet samt snabbare processer. Nedan beskrivs några konkreta

⁹ Arbetsmiljöverkets interna rutiner för inspektion, RFI

¹⁰ Arbetsmiljöverkets tillsynsutbildning, TUBEN.



exempel om pågående och planerade projekt som förväntas få förenklade effekter för företag och organisationer inom digitaliseringsområdet.

- Digital hantering av mallar och blanketter. Detta ska skapa en snabbare och mer enhetlig handläggning av tillsynsärenden. Med en digitaliserad process så säkrar vi en snabbare insamling av den faktainformation som behövs vid till exempel sanktionsavgifter, och vi behöver inte belasta arbetsgivare med kompletteringar till våra underlag.
- Digital service. Detta handlar i stort om att visa upp och förenkla för mottagaren, att kunna följa sina ärenden och förstå vilka dokument som finns och som är allmänna handlingar. Vi arbetar även med att ta mer stöd av digitalisering när det gäller utlämnande av handlingar, för att effektivisera och skapa transparens.
- Översyn av tjänsten avseende anmälan om arbetsskada enligt 3 kap. 3a § arbetsmiljölagen. Det finns redan en digital tjänst för anmälan av arbetsskada, men den ska ses över för att säkra att till exempel alla allvarliga tillbud anmäls. En målsättning är att göra det mer tydligt för arbetsgivare vad som ska anmälas. I dagens system finns det också en risk för att arbetsgivare inte anmäler allvarliga tillbud kopplat till organisatorisk och social arbetsmiljö, på grund av att beskrivningen av allvarliga tillbud i det digitala formuläret inte är anpassat till dessa risker. Ett exempel är att tillbudet ska anges med exakt klockslag, vilket inte alltid är möjligt.

Arbetsmiljöverkets webbplats av.se är en viktig digital plattform för våra intressenter och vi utreder nu nästa version av av.se för att optimera spridning av information samt göra det enkelt att hitta relevant information.

Vi ingår även i myndighetssamverkan eSam som samverkar om tillgängliga och rättssäkra digitala lösningar. Syftet med samverkan är att hitta lösningar som underlättar för företag och organisationer i kontakten med myndigheter och kommuner så att de inte ska behöva lämna uppgifter till flera myndigheter i samma ärende.



Som nämnts ovan har Arbetsmiljöverket ett antal interna projekt på digitaliseringsområdet som ger oss möjlighet att effektivisera och skapa mer enhetligt kravställande, större spridning av information samt optimering av hur vi använder våra interna resurser, vilket i sin tur förenklar för våra intressenter. Vi kan även optimera vår användning av övriga data på myndigheten genom att fokusera mer på synergieffekterna när vi samlar in data. Vi får exempelvis in mycket data/information via svarstjänst och vår webb. Det kan handla om aktuella och nya risker samt vilka branscher som har utmaningar på olika områden. Det är information som kan bidra till vidare utveckling av stödjande material till företag och organisationer.

Den digitala utvecklingen har också en hel del utmaningar, exempelvis innebär kraven i GDPR många restriktioner, och i takt med att allt mer information och allt fler arbetsmoment digitaliseras har antalet hotaktörer som vill komma åt informationen ökat på den digitala arenan. Att arbeta förebyggande med informations- och cybersäkerhet blir allt viktigare. Arbetet med ökad tillgänglighet inom arbetsmiljöområdet behöver därför ta höjd för säkra it-lösningar vilket vi ser är både kostnadsdrivande och kan ta längre tid att utveckla.

En annan utmaning inom digitaliseringsområdet är att attrahera och rekrytera personer med rätt teknisk kompetens, dvs. personer som kan utveckla de digitala hjälpmedel vi behöver för att optimera vår verksamhet.

Kommunikationsverksamhet

De flesta företag och organisationer vill göra rätt, men kan ha svårt att veta vad som gäller och hur man ska gå till väga. Arbetsmiljöverkets kommunikationsverksamhet är därför av central betydelse för att nå ut till företag och organisationer.

Arbetsmiljöverket har en heterogen målgrupp, och även om kundanpassning är centralt i vår kommunikationsverksamhet, har arbetsgivare olika behov av stöd och information beroende på både storlek, kunskapsnivå och typ av verksamhet. Givet de resurser myndigheten har behöver vi göra prioriteringar, och i ett större arbete, som regelförnyelsen, kan det vara utmanande att tillfredsställa alla informationsbehov. Det finns en gräns för hur enkel



information och kommunikation kan vara, eftersom den ska ge en korrekt och uttömmande bild av lagstiftningen.

En annan utmaning som också är kopplat till resurser både i kommunikations- och inspektionsverksamheten är översättningar av skriftligt material till flera språk samt användning av tolk. Detta för att säkra att företag och organisationer förstår både våra krav och vår information. Det är i synnerhet viktigt inom området med arbetslivskriminalitet. Att kunna ta del av Arbetsmiljöverkets regelverk och stödjande material på andra språk, på myndighetens webbplats, är ett behov som har framkommit från bland annat Företagarna. För närvarande pågår ett arbete med att översätta webbplatsens stödjande material till engelska. Arbetet görs löpande i en prioriteringsordning under våren 2025. Vi kommer även att se över om vi har möjlighet att översätta det stödjande materialet till andra språk.

En av våra viktigare kanaler för att nå ut till små och medelstora företag är verksamt.se, en webbplattform som är ett samarbete mellan flera myndigheter. Målen för verksamt.se är bland annat att det ska vara enkelt att starta och driva företag och lätt att göra rätt som företagare. Där kan företagare läsa om grunderna i systematiskt arbetsmiljöarbete, arbetstidslagen utstationering och om att anställa minderåriga. Under 2024 har företagare kunnat ta del av det förinspelade webinariet "Att anställa" på verksamt.se, där vi introducerar grunderna i ett bra arbetsmiljöarbete. Vi har också bidragit med nyheter och tips om systematiskt arbetsmiljöarbete i verksamt.se:s nyhetsbrev och med innehåll i deras sociala medier.

Arbetsmiljöverket är också tillsynsmyndighet för att kontrollera att arbetsgivare lever upp till lagkraven i visselblåsarlagen om att inrätta interna visselblåsarfunktioner. Från den 17 december 2023 omfattar detta alla offentliga och privata arbetsgivare med minst 50 anställda. För att arbetsgivarna ska känna till vad som gäller har Arbetsmiljöverket gått ut med informationen på vår hemsida och på verksamt.se.

Arbetsmiljöverket ansvarar för att informera om utstationering av arbetstagare på myndighetens webbplats av.se. Utstationering till Sverige innebär att en arbetsgivare i ett annat EU-land sänder en arbetstagare för att utföra en tjänst i Sverige under en begränsad tid, och att det finns en mottagare i Sverige av de



tjänster som arbetstagaren ska utföra. Mottagaren kan vara en företagare. Trots informationen på myndighetens webbplats finns det stora utmaningar att nå ut till berörda parter. Det leder i sin tur till att vetskapen om utstationering och vilka regler som finns inte sprids vilket innebär att man inte uppfyller kravet om exempelvis anmälningsskyldighet. Vi ser därför ett behov av att förtydliga informationen så att det blir enklare för mottagande företag och organisationer att göra rätt.

Arbetsmiljöverket har genomfört en omfattande kommunikationssatsning - "Odramatiska berättelser" i flera omgångar för att skapa uppmärksamhet och en större medvetenhet om arbetsmiljöfrågor samt öka kunskapen om grundläggande arbetsmiljöarbete, främst hos småföretagare. Arbetsmiljöverket har kommunicerat i flera medier och fått stort genomslag.

Arbetsmiljöverket når dessutom många företag och organisationer med information genom våra regelbundna nyhetsbrev, sociala medier poddcasten Hallå arbetsmiljö! och vår youtubekanal, där vi bland annat lägger ut olika webinarier. Vi anpassar kommunikation och kanaler till olika målgruppers behov utifrån den kunskap och intresse som finns tidigare.